

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

ז.

עין משפט נר מצוה

א מיי פיי מהל
 סכרות הל' ד סמג
 עשין פו טע"ט ח"מ סי'
 שו עט"ף ג:
 ב ב מיי שג' ה' ד וסמג
 שס טע"ט שס וסי'
 שלג סעף ב דב"ה:
 בא ג מיי שג' פ"ט הלכה
 ד ופי"ח מהל' מסכה
 ה' ד ס ד סמג שס וסי' עפ'
 טע"ט ח"מ סי' שלג סעף
 ד וסי' ק"ג טע"ט י וסעף
 יא:
 בב ד מיי פ"ד מהל'
 שנת הלכה ד סמג
 לאון סה טע"ט ח"מ סי'
 שו עט"ף ז:
 בג ה מיי פ"א מהל'
 ממרהס הל' ה סמג
 עשין קלא ולאון קז:

הגהות הב"ח

(א) וש"ס ד"ה הלכה כתי
 יהושע בן קרחא דש"ר:

רבינו הגנאל

ר' יהודה אומר אם השבח
 יתר על התנועה נותן לו
 התנועה כי א"ע"ז דתנן
 סתמא בבבא מציעא כל
 המשנה ירו על התחונה.
 סבר דלמא אין סדר
 למשנה ותנא כל המשנה
 בתא ברישא וחזו וישא
 במחלוקת ר' מאיר ור'
 יהודה כמו שפירוש
 בבבא קמא בהגוול
 וקיימא לן סתם ואחר כך
 למחלוקת אין הליכה בסתם
 לפיכך הוצרך לומר
 בפירוש הל' כר' יהודה.
 ורב יוסף אמר לא בירך
 כי אמרין אין סדר למשנה
 בתרי מסכתא אבל בחדא
 מסכתא על הסדר היא
 שניה. המוקדם מוקדם
 והמאוחר מאוחר ותלתא
 בבי חדא מסכתא היא
 וכבר פירשנו בהגוול
 בעיקר מקומו: ת"ל
 יאמר אדם לחבירו שבבת
 הנראה שתעמוד עמי
 לערב. ר' יהושע בן קרחא
 אומר [אומר] הנראה
 שתעמוד עמי לערב. אמר
 רבא בר חנה אמר א"ר
 יהושע בן לוי הלכה כר'
 יהושע בן קרחא: ת"ר
 הנשאל לחכם וטימא לו
 לא ישאל לחכם אחר
 ויטהר לו וכן ישאל לחכם
 ואמר לו לא ישאל לחכם
 אחר ויתרי. היו שנים אחד
 אוסר ואחד מתיר. אחד
 מטהר ואחד מטמא. אם
 היה אחד מהם גדול
 מחבירו בחכמה ובמנין
 הלך אחריו. ואם היו
 שניהם שוין. הלך אחר
 המתמיר. ר' יהושע בן
 קרחא אומר בשל תורה
 הלך אחר המחמיר בשל
 טרפיה הלך אחר המיקל.
 אמר רב יוסף הלכה כר'
 יהושע בן קרחא. ת"ל כר'
 יהושע בן קרחא. ואין
 הפורשים שחזרו אין
 מקבלין אותם עולמית.
 דב"ר ר' מאיר ר' יהודה
 אומר חזרו במטמוניות פי'
 סתור אין מקבלין אותם.
 סתור כפרהייה מקבלין
 אותם. איבא דאמרי ר'
 יהודה אומר עשו עבירות
 בסתר כלומר שפיעתם
 בסתר היתה מקבלין אותם

רבי מאיר אומר נותן לו דמי קשיל דר"מ אדר"מ
 דהכא אומר רבי מאיר נותן לו דמי אמר אלמא שינוי קני
 ובהגוול (קמא) [ב"ק נה]. ע"ש מנן אמר ר"מ הגוול פרה מעוברת וילדה
 רחל טעונה וגוזה משלם אותה ואת גזותיה ואת וולדותיה אלמא
 קסבר שינוי לא קני וי"ל דשאלתי התם
 דקנסא הוא דקא קניס רבי מאיר
 כדפירש התם משום דעזב איסורא
 וכן דההיא דהנוקין [גיטין נב]. דהמטמא
 והמלמע ומנסך קניס ר"מ שגג
 אטו מויד דמזיוי זידים אבל הכא
 לא שייך לקנסו לטוונתו של בעלים
 נמכוין וכסבור הוא ליה לעשות כן
 וא"ט אכתי קשיל דר' יהודה אדרבי
 יהודה התם א"ר יהודה גזילה חוזרת
 צעינה אלמא שינוי קני והכא קתני
 ירו על התחונה אלמא שינוי לא
 קני ואומר ר"ת דהתם נמכוין הוא
 לקנות אבל הכא שגג היה ולא
 נמכוין לקנות:

פשיטא דמחלוקת ואחר כך
 סתם. תימה למה לן
 למיפשט משום קסת זללו הכי
 פסקין פרק מי שהולאחו (עכו"ץ דף
 מו.) ר"מ ורבי יהודה הלכה כרבי
 יהודה ולי משום דאיכא אמוראי סתם
 דפליגי וליה להו הך כלל גבזי הלכה
 סתם משנה נמי פליגי אמוראי
 ואפילו במחלוקת ואחר כך סתם נמי
 איכא מאן דפליגי לקמן בסוף פרקין
 (דף נב.) גזי שכירות צחים דפליגי
 ר"מ ור' יוסי ופסקו רב יהודה אמר
 שמואל הלכה כרבי יוסי אע"ג דבתר
 הכי סתם כר"מ לך נראה לפרש
 דלאו מכא סתם צעי למיפשט עליהו
 הלכה כסתם אלא הכי פריך מחלוקת
 ואח"כ סתם הוא ואפילו למאן דליה
 ליה הלכה כסתם מ"מ משיב כרביס
 לגבי יחיד: ה"ג **משום** דקתני
 לה כי הלבבא **בשיקאא**. כלומר
 דקמינו כל המשנה הוא לן שון הלכה
 פקוקה ולא גריסין גבי כמו שפירש
 הקונטרס דהא איכא מאן דלמנ
 התם ל דאין הלכה כההיא דכל הסוחר
 צור"ט: **הנראה שתעמוד עמי**
לערב. פי' ר"מ הנראה צעיניך
 שמואל לעמוד עמי לערב:
הנשאל לחכם וטימא לא ישאל
לחכם ויטהר. ופי' ר' יהושע
 ופי' לא ידוע לנו כדבר שאלתי לפלוני ואסר לי
 אבל אם אומר לו כדבר שאלתי פלוני חכם מותר אבל ודאי חכם זהר שלא ימיר כדאמרי' בפרק כל היד
 (נדה דף כ: ושם ד"ה אגמריה) חכם שאסר
 אין חזירו רשאי להתיר א"כ יוכל להחזירו כגון שטעה דצבר משנה או אפילו ציקול הדעת וסוגיא כחדך דנחא אמרינן צפ"ק
 דקנהרין (דף ו.) דמה שעשה עשו וישלם מציתו אם נשל ונתן ציד ודוקא אסר אין חזירו רשאי להמיר אבל אם המיר חזירו רשאי
 לאסור והא דלמרי' צירושלמי צפ"ק ר"א דמילה ר' סימון שרא ורבי אמי אסר איקפד רבי סימון ולא כן תני הנשאל לחכם והמיר לא
 ישאל לחכם שמא יאסור אלמא משמע דהמיר אין חזרו רשאי לאסור ה"פ התם אמאי איקפד רבי סימון ולא כן תני כלומר והלא
 אינו שגוי בשום מקום הנשאל לחכם כו' דלא אסרו חכמים אלא להמיר אחר אסר ומסיק אמר רבי יודן להפך היה שאל לר' אמי
 אסר לר' סימון ושרא ויקפד רבי אמי כדאל דמני נשאל לחכם ואסר לא ישאל לחכם אחר שמא ימיר והא דלמרינן פרק אלו
 טרפות (סולין ד' מט.) גבי מחטא דאשתכח צסימפונא רבה דכדנא הווא מר צריה דרב אידי טריף רב אדא צר מנימי מוכשר
 התם שניהם היו צניות המדרש כשנשאלה השאלה ה: **בשור** תורה הלך אחר המחמיר. רש"י היה פוסק בכל איכא דלמרי
 שבתלמוד בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך אחר האחרון ורש"י פי' דכל איכא דלמרי לגבי לן ראשון כטפל
 לעיקר והלכה כלישנא קמא ור"ת פירש דלאורייתא לחומרא דצרבין לקולא כרבי יהושע בן קרחא דהכא ורבינו שמעון היה מפרש
 דבכל מקום שיש להתברר כחד מניייהו משיעת התלמוד צתריה אזלינן: **ובב"ל** שחזרו בהן. פ"ה אגלניס ועמי הארץ קאי
 וקשיל ובי עם הארץ לא יוכל לעשות עוד תשובה עוד דלשון עולמית משמע שכבר קבלו אותם פעם אחרת ועוד קשה דצבכרות
 צפ"ק עש דמה (דף ל:.) תיאה עם הארץ שקיבלו עליו דברי תצרות ונחשד לנדב אחר נחשד לכל התורה כולה דברי ר"מ משמע הא
 לא נחשד מקבלין לך נראה אע"פ כי שרש דמוצאיהו על המעשרות ושיעיות וכו' קבלו עליהן דברי תצרות ועתה חזרו לקורן
 ונחלקו אם ישקבלו עוד ובמסכת דמאי (פ"ב משנה ג.) מיתניא צדי הדיא ועם הארץ קבלו עליו דברי תצרות והכי פירושו וכולן
 שקבלו עליהן דברי תצרות וחזרו לקורן אין מקבלין אותן עולמית דברי ר"מ וס"כ"א חזרו בהן בצטמוניות פי' שחזרו לקורן צסתר
 ובפרהסיא נוהגין דברי תצרות אין מקבלין אותן לפי שהם גונבים דעת הצריות אבל אם חזרו לקורן צפרהסיא שאינם גונבים דעת
 הצריות אז מקבלין אותן דודאי אם יעשו תשובה יקיימוהו איכא דלמרי עשו דצרייהם בצטמוניות פירושו אם שכבר עשו דצברי תצרות
 אף בצטמוניות מקבלין אותן כי מאחר שנאתמו צ"כ בתשובה שאף צננננ החזיקו זה אין להדימין אם חזרו וכנשלו אבל אם שכבר
 לא עשו דברי תצרות אלא צפרהסיא אין מקבלין אותן כי שמא צסתר היו עושין עצירות והיו מטעיין הצריות:

נותן לו הוצע דמי אמרו. נותן לו מצע זה דמי אמר לכן צמחה
 אם ירצה דצבירה ליה לר"מ כל המשנה מדעת בעליו נקרא גזלן
 וקנאו צשינו וכדמפרש צבצה קמא צהגול עליס [דף נה]. ונטול אלמנר
 לעלמו אע"פ שהוא מעולה עכשיו צדמיס: ר' יהודה אומר. א"כ
 ננננא זה משתכר צשינוי אלא ירו
 על התחונה: ואם השבח. שהשבח
 הצמר יתר על היצאה שהוליא הצבע
 נותן לו בעלי הצמר את היצאה
 סמינסי צעילי ושכר פעולה כשכיר
 יוס ולא שכר שלם כמו שהתנה עמו
 ואם היצאה ימירה על השבח כו':
הלכה כר' יהושע (ה). דשרי צמלוה
 על פה: מחלוקת רבי מאיר
 ורבי יהודה צהגול צצ"ק [דף ו]. ואחר כך
 סתם לן תנא צבצא מלייעא כר' יהודה
 וכל מחלוקת שנתלקו תנאים ואח"כ
 סתם לנו צמשתמו צכאד מן הלכה
 כמותו דכיון דסתמיה אחר המחלוקת
 צ"מ דקמו רצנן צטעמייהו ומסתברא
 טעמא דהארץ: אין סדר (משנה)
 סידרה דמנמינין לאו דוקא ושמא
 משנה אחרונה היא נשנית ראשונה
 צבית המדרש: כל מחלוקת ואחר כך
סתם נמי כו'. אלמא קיימא לן כל
 מחלוקת ואחר כך קסתם כסתם
 צביצמות צפ' החולץ (דף מצ:.) כי
לא אמרינן אין סדר. אלא סמכינן
 אסידרה ה"מ צחד מסכתא: טועין
כולנו. תלתא צני: ואינועיס אימא.
 להכי האדרניהו רב יוסף לפייה דאי
 נמי אין סדר למשנה לא אילטריך
 לומר הלכה כרבי יהודה דודאי הלכתא
 כי האי סתמא דכל המשנה לא הוה
 שייכא למיתנייה התם צהשוכר(י) דהא
 לא איירי צההוא פירקא צשינוי אלא
 צחזרה ומדמניה התם צ"מ הלכתא
 קא פסיק ואזיל: הנראה. עתה נראה
 לן הווא צבווא צנצו (צרפאסי לז). לא אמר
 לו צצבת הנראה של עממוד עמי
 לערב לעשות בתלמתי לערב:
וכולן שחזרו. אגלנין ועמי הארץ קאי:
אין מקבלין אותן. להחזיקן צתורת
 צצרות לסמוך עליהן: עשו דצריהן.
 צצטר עצירות(י) שעברו עד הנה:
 צפרהסיא

אותן בפרהסיא מקבלין אותן
 אותן בפרהסיא מקבלין אותן
 ופי לא ישאל לכל החכמים וידונו זה עם זה אזלי ישיבוחו מדצרינו וי"ל דאינו אסור אלא ל לשואל אם לא יודיע לו כבר שאלתי לפלוני ואסר לי
 אבל אם אומר לו כבר שאלתי פלוני חכם מותר אבל ודאי חכם זהר שלא ימיר כדאמרי' בפרק כל היד (נדה דף כ: ושם ד"ה אגמריה) חכם שאסר
 אין חזירו רשאי להתיר א"כ יוכל להחזירו כגון שטעה דצבר משנה או אפילו ציקול הדעת וסוגיא כחדך דנחא אמרינן צפ"ק
 דקנהרין (דף ו.) דמה שעשה עשו וישלם מציתו אם נשל ונתן ציד ודוקא אסר אין חזירו רשאי להמיר אבל אם המיר חזירו רשאי
 לאסור והא דלמרי' צירושלמי צפ"ק ר"א דמילה ר' סימון שרא ורבי אמי אסר איקפד רבי סימון ולא כן תני הנשאל לחכם והמיר לא
 ישאל לחכם שמא יאסור אלמא משמע דהמיר אין חזרו רשאי לאסור ה"פ התם אמאי איקפד רבי סימון ולא כן תני כלומר והלא
 אינו שגוי בשום מקום הנשאל לחכם כו' דלא אסרו חכמים אלא להמיר אחר אסר ומסיק אמר רבי יודן להפך היה שאל לר' אמי
 אסר לר' סימון ושרא ויקפד רבי אמי כדאל דמני נשאל לחכם ואסר לא ישאל לחכם אחר שמא ימיר והא דלמרינן פרק אלו
 טרפות (סולין ד' מט.) גבי מחטא דאשתכח צסימפונא רבה דכדנא הווא מר צריה דרב אידי טריף רב אדא צר מנימי מוכשר
 התם שניהם היו צניות המדרש כשנשאלה השאלה ה: **בשור** תורה הלך אחר המחמיר. רש"י היה פוסק בכל איכא דלמרי
 שבתלמוד בשל תורה הלך אחר המחמיר בשל סופרים הלך אחר האחרון ורש"י פי' דכל איכא דלמרי לגבי לן ראשון כטפל
 לעיקר והלכה כלישנא קמא ור"ת פירש דלאורייתא לחומרא דצרבין לקולא כרבי יהושע בן קרחא דהכא ורבינו שמעון היה מפרש
 דבכל מקום שיש להתברר כחד מניייהו משיעת התלמוד צתריה אזלינן: **ובב"ל** שחזרו בהן. פ"ה אגלניס ועמי הארץ קאי
 וקשיל ובי עם הארץ לא יוכל לעשות עוד תשובה עוד דלשון עולמית משמע שכבר קבלו אותם פעם אחרת ועוד קשה דצבכרות
 צפ"ק עש דמה (דף ל:.) תיאה עם הארץ שקיבלו עליו דברי תצרות ונחשד לנדב אחר נחשד לכל התורה כולה דברי ר"מ משמע הא
 לא נחשד מקבלין לך נראה אע"פ כי שרש דמוצאיהו על המעשרות ושיעיות וכו' קבלו עליהן דברי תצרות ועתה חזרו לקורן
 ונחלקו אם ישקבלו עוד ובמסכת דמאי (פ"ב משנה ג.) מיתניא צדי הדיא ועם הארץ קבלו עליו דברי תצרות והכי פירושו וכולן
 שקבלו עליהן דברי תצרות וחזרו לקורן אין מקבלין אותן עולמית דברי ר"מ וס"כ"א חזרו בהן בצטמוניות פי' שחזרו לקורן צסתר
 ובפרהסיא נוהגין דברי תצרות אין מקבלין אותן לפי שהם גונבים דעת הצריות אבל אם חזרו לקורן צפרהסיא שאינם גונבים דעת
 הצריות אז מקבלין אותן דודאי אם יעשו תשובה יקיימוהו איכא דלמרי עשו דצרייהם בצטמוניות פירושו אם שכבר עשו דצברי תצרות
 אף בצטמוניות מקבלין אותן כי מאחר שנאתמו צ"כ בתשובה שאף צננננ החזיקו זה אין להדימין אם חזרו וכנשלו אבל אם שכבר
 לא עשו דברי תצרות אלא צפרהסיא אין מקבלין אותן כי שמא צסתר היו עושין עצירות והיו מטעיין הצריות:

א מיי פיי מהל
 סכרות הל' ד סמג
 עשין פו טע"ט ח"מ סי'
 שו עט"ף ג:
 ב ב מיי שג' ה' ד וסמג
 שס טע"ט שס וסי'
 שלג סעף ב דב"ה:
 בא ג מיי שג' פ"ט הלכה
 ד ופי"ח מהל' מסכה
 ה' ד ס ד סמג שס וסי' עפ'
 טע"ט ח"מ סי' שלג סעף
 ד וסי' ק"ג טע"ט י וסעף
 יא:
 בב ד מיי פ"ד מהל'
 שנת הלכה ד סמג
 לאון סה טע"ט ח"מ סי'
 שו עט"ף ז:
 בג ה מיי פ"א מהל'
 ממרהס הל' ה סמג
 עשין קלא ולאון קז: